

CẨM NANG TRẠNG NGUYỄN TIẾNG VIỆT

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức

Lớp 3

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
1	Tre già .... mọc
2	Tre .... dễ uốn
3	Trẻ lên ....., cả nhà học nói
4	Trẻ cậy ....., già cậy con
5	Con Rồng .... Tiên
6	Gần mực thì ....., gần đèn thì rạng
7	Cha mẹ ... con trời sinh tính
8	Con hơn ... là nhà có phúc
9	Chị ngã ... nâng
10	Máu chảy .... mềm
11	Môi hở răng ....
12	Một giọt ... đào hơn ao nước lã
13	Anh em ... hoà là nhà có phúc
14	Anh em ... thể tay chân
15	Khôn ngoan đối đáp người ngoài Gà cùng một .... chớ hoài đá nhau

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
16	Học ăn, học ..., học gói, học mở
17	Học .... biết mười
18	Đi một ngày ..., học một sàng khôn
19	Tiên ... lễ, hậu học văn
20	Nhất tự vi ....., bán tự vi sư
21	Ăn quả .... kẻ trồng cây
22	Chung .... đấu cật
23	Một con .... đau, cả tàu bỏ cỏ
24	Ngựa chạy có ....., chim bay có bạn
25	Lá lành đùm .... rách
26	Thương người như thể thương ....
27	Chia .... sẻ bùi
28	Nhiều điều phủ lấy giá gương Người trong một ..... phải thương nhau cùng.
29	Bầu ơi ..... lấy bí cùng Tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn.

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
30	Quê .... đất tổ
31	Non .... nước biếc
32	Danh .... thắng cảnh
33	Đất lành .... đậu
34	Đất khách ..... người
35	Rừng vàng .... bạc
36	Yêu nước .... nòi
37	Trâu .... năm còn nhớ chuồng
38	Lá .... về cội
39	Uống nước nhớ ....
40	Có công mài ....., có ngày nên kim
41	Có .... thì nên
42	Thất bại là mẹ thành ....
43	Kiến tha .... cũng đầy tổ
44	Thua .... này bày keo khác

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
45	Chớ thấy sóng cả mà ngã tay ....
46	Tay làm hàm nhai, tay quai .... trề
47	Một nắng .... sương
48	Mưa .... thấm lâu
49	Tôn ti trật ....
50	Tôn sư trọng .....
51	Vạn sự như .....
52	Nhân chi sơ, tính bản ....
53	Ngọc bất trác, bất thành ...
54	Nhân bất ..., bất tri lí
55	Có công mài ....., có ngày nên kim

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ - ca dao
1	<p>Thân dừa bạc phéch tháng năm Quả dừa – đàn lợn con nằm trên cao Đêm hè hoa nở cùng sao Tàu dừa – chiếc lược chải vào mây xanh. (Trần Đăng Khoa)</p>
2	<p>Những ngôi sao thức ngoài kia Chẳng bằng mẹ đã thức vì chúng con Đêm nay con ngủ giấc tròn Mẹ là ngọn gió của con suốt đời. (Trần Quốc Minh)</p>
3	<p>Trẻ em như búp trên cành Biết ăn biết ngủ biết học hành là ngoan. (Hồ Chí Minh)</p>
4	<p>Bà như quả ngọt chín rồi Càng thêm tuổi tác, càng tươi lòng vàng. (Võ Thanh An)</p>
5	<p>Côn Sơn suối chảy rì rầm Ta nghe như tiếng đàn cầm bên tai. (Nguyễn Trãi)</p>
6	<p>Tiếng suối trong như tiếng hát xa Trăng lồng cổ thụ, bóng lồng hoa. (Hồ Chí Minh)</p>

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ - ca dao
7	<p>Con ong làm mật, yêu hoa Con cá bơi, yêu nước; con chim ca, yêu trời Con người muốn sống con ơi Phải yêu đồng chí, yêu người anh em.</p> <p>Một ngôi sao, chẳng sáng đêm Một thân lúa chín chẳng nên mùa vàng ...</p> <p>Núi cao bởi có đất bồi Núi chê đất thấp, núi ngòi ở đâu? Muôn dòng sông đổ biển sâu Biển chê sông nhỏ, biển đâu nước còn?</p> <p>(Tố Hữu)</p>
8	<p>Quê hương là chùm khế ngọt Cho con trèo hái mỗi ngày Quê hương là đường đi học Con về rợp bướm vàng bay.</p> <p>Quê hương là con diều biếc Tuổi thơ con thả trên đồng Quê hương là cầu tre nhỏ Mẹ về nón lá nghiêng che.</p> <p>(Đỗ Trung Quân)</p>

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ - ca dao
9	Đồng Đăng có phố Kỳ Lừa Có nàng Tô Thị, có chùa Tam Thanh (Ca dao)
10	Gió đưa cành trúc la đà Tiếng chuông Trấn Vũ, canh gà Thọ Xương Mịt mù khói tỏa ngàn sương Nhịp chày Yên Thái, mặt gương Tây Hồ. (Ca dao)
11	Đường vô xứ Nghệ quanh quanh Non xanh nước biếc như tranh họa đồ. (Ca dao)
12	Hải Vân bát ngát nghìn trùng Hòn Hồng sừng sững đứng trong vịnh Hàn. (Ca dao)
13	Nhà Bè nước chảy chia hai Ai về Gia Định, Đồng Nai thì về. (Ca dao)
14	Đồng Tháp Mười cò bay thẳng cánh Nước Tháp Mười lóng lánh cá tôm. (Ca dao)

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ - ca dao
15	<p>Đây con sông như dòng sữa mẹ Nước về xanh ruộng lúa, vườn cây Và ấm áp như lòng người mẹ Chở tình thương trang trải đêm ngày. (Hoài Vỹ)</p>
16	<p>Rừng xanh hoa chuối đỏ tươi Đèo cao nắng ánh dao gài thắt lưng Ngày xuân mơ nở trắng rừng Nhớ người đan nón chuốt từng sợi giang Ve kêu rừng phách đổ vàng Nhớ cô em gái hái măng một mình Rừng thu trăng rọi hòa bình Nhớ ai tiếng hát ân tình thủy chung. (Tố Hữu)</p>
17	<p>Em ăn hạt gạo lâu rồi Hôm nay mới gặp những người làm ra Những người chân đất thật thà Em thương như thể thương bà ngoại em. (Chữ Văn Long)</p>
18	<p>Tháng chạp thì mắc trồng khoai Tháng giêng trồng đậu, tháng hai trồng cà Tháng ba cày vỡ ruộng ra Tháng tư bắc mạ, thuận hòa mọi nơi. (Ca dao)</p>

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ - ca dao
19	<p>Đồng làng vương chút heo may Mầm cây tỉnh giấc, vườn đầy tiếng chim Hạt mưa mãi miết trốn tìm Cây đào trước cửa lim dim mắt cười.</p> <p>(Đỗ Quang Huỳnh)</p>
20	<p>Góc sân nho nhỏ mới xây Chiều chiều em đứng nơi này em trông Thấy trời xanh biếc mênh mông Cánh cò chớp trắng trên sông Kinh Thầy.</p> <p>(Trần Đăng Khoa)</p>
21	<p>Em thương làn gió mồ côi Không tìm thấy bạn, vào ngòi trong cây</p> <p>(Nguyễn Ngọc Ký)</p>
22	<p>Con sáo sang sông bắc cầu ngọn gió Con kiến qua ngòi bắc cầu lá tre</p> <p>(Phạm Tiến Duật)</p>
23	<p>Núi cao ngủ giữa chăn mây Quả sim béo mọng ngủ ngay vệ đường Bắp ngô vàng ngủ trên nương Mệt rồi tiếng sáo ngủ vườn trúc xanh. Chỉ còn dòng suối lượn quanh Thức nâng nhịp cối thậm thình suốt đêm.</p> <p>(Quang Huy)</p>

Phần 3 : Cặp từ đồng nghĩa

1	tam - ba
2	tứ - bốn
3	ngũ - năm
4	lục - sáu
5	cửu - chín
6	lâm - rừng
7	ngưu - trâu
8	mã - ngựa
9	hạ - dưới
10	thượng - trên
11	gia - nhà
12	quốc - nước
13	nhật - mặt trời
14	nguyệt - mặt trăng
15	thái - cắt
16	mũ - nón

Phần 3 : Cặp từ đồng nghĩa

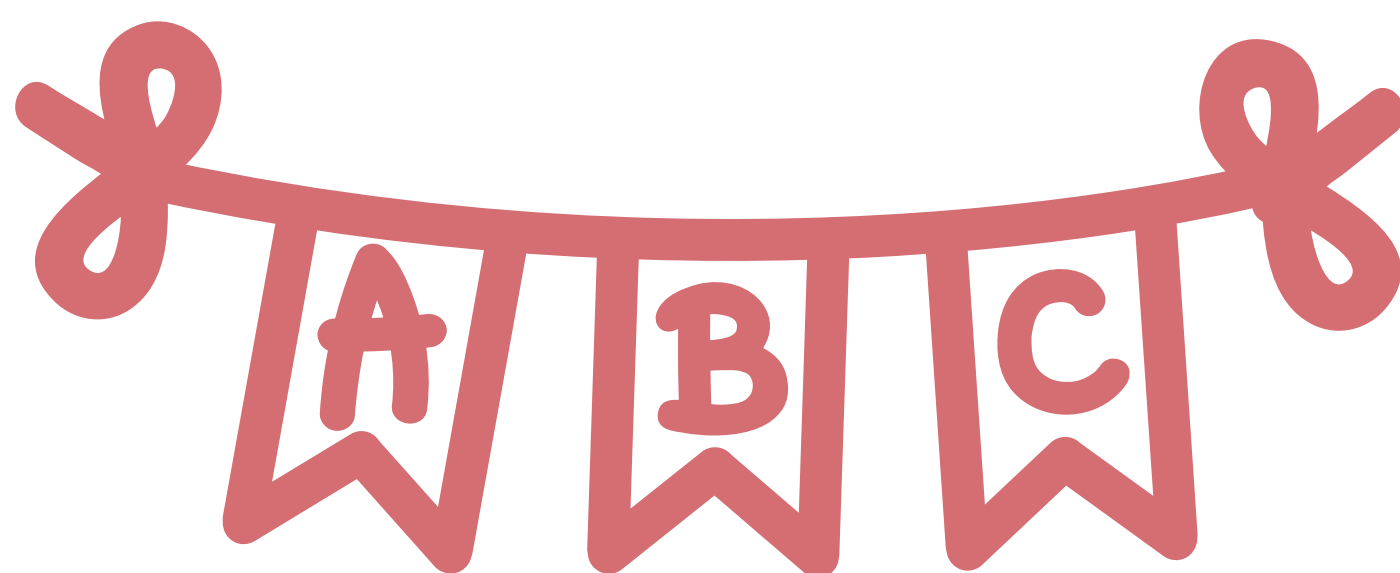
17	bố – ba
18	vay – mượn
19	đỡ - đậu
20	lợn – heo
21	béo – mập
22	uốn – nắn
23	li – cốc
24	giỏi – tài
25	quý – mến
26	mong – ngóng
27	giống – loài
28	ngắm – nhìn
29	gieo – rắc
30	đâm – vấy
31	cung – nỏ
32	đối thủ – địch thủ

Phần 3 : Cặp từ đồng nghĩa

33	ung dung – khoan thai
34	ban công – lan can
35	thanh nhã – thanh lịch
36	ca khúc – bài hát
37	nỗ lực – cố gắng
38	quân nhân – bộ đội
39	bảo vệ – giữ gìn
40	hiểu biết – thông thạo
41	om sòm – âm ỉ
42	khoai mì – củ sắn
43	bảo vệ – chở che
44	sung túc – đầy đủ
45	giản dị – mộc mạc
46	ngây thơ – ngô nghê
47	trơn tru – trôi chảy
48	bình minh – ban mai

Phần 3 : Cặp từ đồng nghĩa

49	hoàng hôn – chiều tà
50	chân chừ – phân vân
51	dành dụm – tiết kiệm
52	bố mẹ – ba má
53	giang sơn – Tổ quốc
54	vừa ý – hài lòng
55	mát mẻ – mát rượi
56	ấm áp – ấm cúng
57	tu bổ – sửa chữa
58	đốc thúc – giục giã
59	chậm trễ – muộn màng
60	trẻ em – thiếu nhi

Phần 4 : Các cặp từ trái nghĩa

1	vui	><	buồn	14	mặn	><	nhạt
2	yêu	><	ghét	15	mọc	><	lặn
3	nóng	><	lạnh	16	thêm	><	bớt
4	hên	><	xui	17	sáng	><	tối
5	ngắn	><	dài	18	bản	><	sạch
6	hợp	><	tan	19	thừa	><	thiếu
7	lên	><	xuống	20	tròn	><	méo
8	hư	><	ngoan	21	cha	><	mẹ
9	trái	><	phải	22	đỡ	><	trượt
10	đúng	><	sai	23	mở	><	đóng
11	ít	><	nhiều	24	tiến	><	lùi
12	sớm	><	muộn	25	mua	><	bán
13	mưa	><	nắng	26	ngủ	><	thức

Phần 4 : Các cặp từ trái nghĩa

27	đục	><	trong	40	sang	><	hèn
28	say	><	tỉnh	41	thiện	><	ác
29	vụng	><	lkhéo	42	giả	><	thật
30	trắng	><	đen	43	khéo léo	><	vụng về
31	nóng	><	lạnh	44	cực khổ	><	sung sướng
32	đói	><	no	45	lạ lẫm	><	quen thuộc
33	hay	><	dở	46	vinh quang	><	nhục nhã
34	đen	><	trắng	47	quyết đoán	><	do dự
35	cao	><	thấp	48	nhấp nhô	><	bằng phẳng
36	béo	><	gầy	49	đơn giản	><	phức tạp
37	nhanh	><	chậm	50	khổng lồ	><	tí hon
38	hiền	><	dữ	51	bóng tối	><	ánh sáng
39	giàu	><	nghèo	52	nhát gan	><	dũng cảm

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

1	<i>nhi đồng, trẻ em, tuổi trẻ, trẻ con, thiếu nhi</i>
2	<i>thầy cô, bạn bè, lớp trưởng, phòng học</i>
3	<i>học sinh, học trò, học bài, học viên</i>
4	<i>cha mẹ, thầy cô, cô chú, anh chị</i>
5	<i>nhân ái, nhân dân, đồng bào, quần chúng</i>
6	<i>nhi đồng, trẻ trung, trẻ em, trẻ con</i>
7	<i>thương nhân, doanh nhân, nguyên nhân</i>
8	<i>trung úy, giáo viên, trung sĩ, đại tá</i>
9	<i>sách vở, tủ lạnh, thước kẻ, bút chì</i>
10	<i>ti vi, tủ lạnh, máy xúc, máy giặt</i>

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

11	cuốc, liềm, ghế, xẻng
12	ô tô, xe máy, đường ray, xe đạp
13	đàn bầu, đàn nhị, đàn tranh, đàn vịt
14	chào mào, sáo sậu, mèo mun, chích bông
15	vịt, ngan, ngỗng, chó
16	cá heo, cá mập, cá sấu, cá thu
17	cá chép, cá voi, cá quả, cá mè
18	châu chấu, cào cào, bồ câu, đế mèn
19	sư tử, tê giác, mèo mướp, ngựa vằn
20	mai, đào, cúc, bơ

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

21	cà rốt, khoai tây, hồng xiêm , khoai lang
22	na, nhãn, lúa, táo
23	ngây thơ, hồn nhiên, già nua, hiếu động
24	kính mắt, kính trọng, kính yêu, kính mến
25	chia rẽ, đoàn kết, gắn kết, gắn bó
26	hòa nhạc, hòa bình, hòa ca, hòa tấu
27	dạy dỗ, dạy bảo, giảng bài, giờ dạy
28	tranh vẽ, tranh chấp, tranh cãi, tranh đấu
29	vui vẻ, vui sướng, đau khổ, sung sướng
30	tài năng, trọng tài, tài ba, tài giỏi

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

31	xinh xắn, xinh đẹp, xinh tươi, tươi tốt
32	vạm vỡ, lực lưỡng, yếu đuối, cường tráng
33	gan dạ, dũng sĩ, dũng cảm, can đảm
34	kiên trì, bền bỉ, nóng nảy, nhẫn nại
35	cần cù, lười biếng, chăm chỉ, siêng năng
36	nhân hậu, nhân viên, nhân từ, nhân ái
37	trung thực, trung hậu, trung tâm, trung kiên
38	công bằng, chim công, công tâm, công lí
39	bao la, yên lặng, bát ngát, mênh mông
40	chót vót, ngát ngây, chất ngát, vời vợi

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

41	yên ắng, tĩnh lặng, ồn ào, yên tĩnh
42	thanh bình, hòa bình, thái bình, bình hoa
43	lạnh lẽo, buốt giá, lạnh nhạt, lạnh cóng
44	vi vu, vù vù, tí tách, vi vút
45	róc rách, rì rào, cọt két, rì rầm
46	lích chích, líu lo, thánh thót, lộp độp
47	mùa xuân, mùa vụ, mùa hạ, mùa đông
48	thành phố, đô thị, nông thôn, thành thị
49	giang sơn, đất nước, Tổ quốc, thung lũng
50	lũ lụt, sóng thần, bão, sóng biển

Phần 6: Đố vui - vui đố

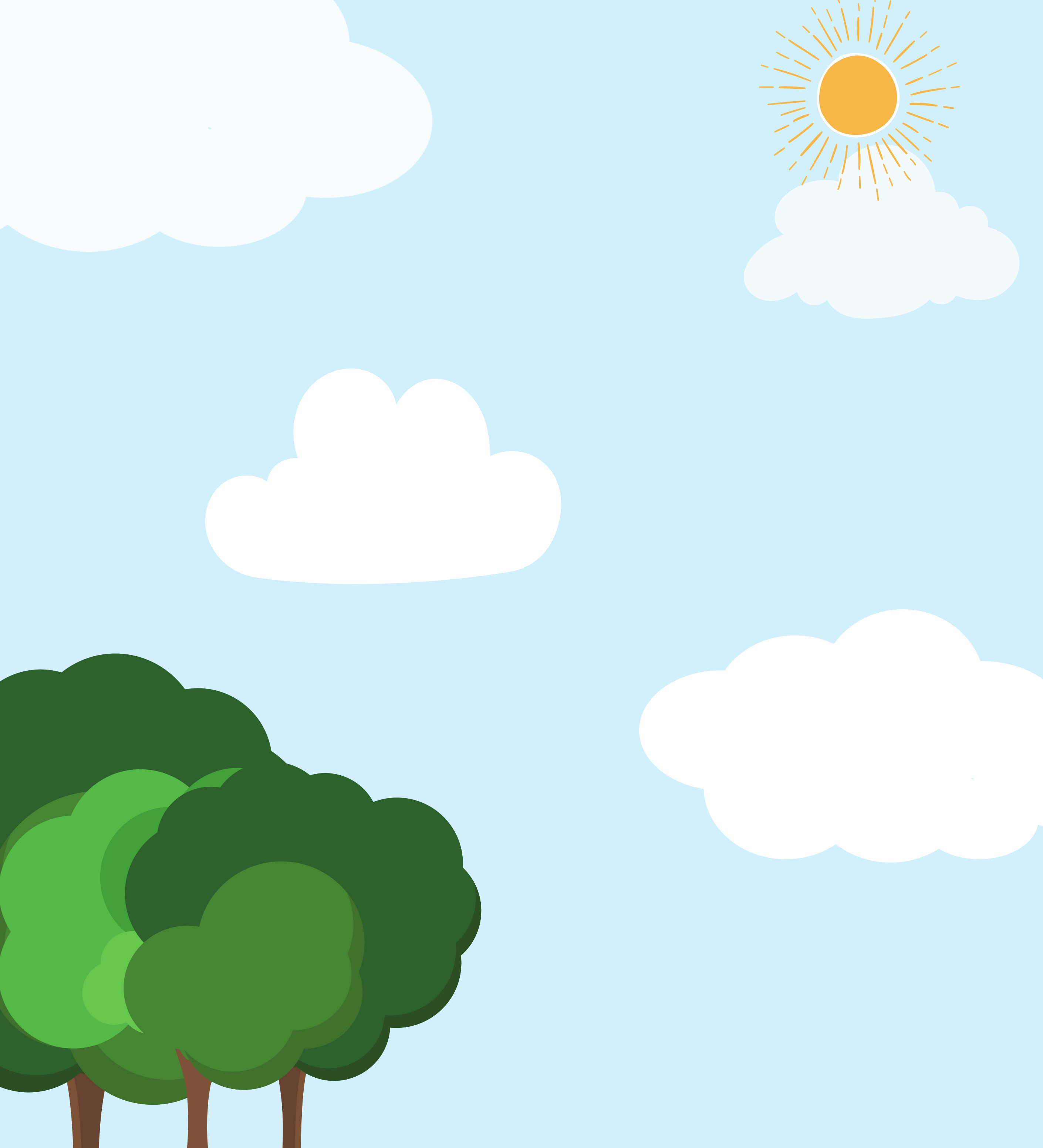
STT	Câu đố
1	<p>Cùng ngủ, cùng thức Hai bạn xinh xinh Nhìn rõ mọi thứ Nhưng không thấy mình.</p> <p>Trả lời: .....</p>
2	<p>Tôi cũng có lưỡi Nhưng chẳng nói năng Xối lên mặt ruộng Những hàng thẳng băng.</p> <p>Trả lời: .....</p>
3	<p>Mặt trời thức giấc phía tôi Thêm huyền là chốn cho người làm ăn.</p> <p>Trả lời: Đó là các chữ .....</p>
4	<p>Có huyền dạy dỗ học sinh Thêm sắc thì hóa mắt tinh sáng ngời.</p> <p>Trả lời: Đó là các chữ .....</p>
5	<p>Có sắc chính là trái thơm Có huyền ăn ruột, vỏ còn xe dây Không dấu là trái gì đây Thêm nặng lưng đó tì ngay vào tường.</p> <p>Trả lời: Đó là các chữ:.....</p>

Phần 6: Đố vui - vui đố

STT	Câu đố
6	<p>Em là một thứ quả ngon Thêm sắc thì hóa thành em Tấm rồi. Trả lời: Đó là các chữ .....</p>
7	<p>Em sinh ra giữa bầu trời Bỏ đầu em hóa thành nơi thả bè Thêm sắc bạn với cánh diều Ngân nga em hát bao chiều thu sang. Trả lời: Đó là các chữ.....</p>
8	<p>Chữ gì để ngược để xuôi Vẫn đọc đúng chữ, nghĩa thời giữ nguyên? Trả lời: Đó là các chữ .....</p>

TRẠNG NGUYỄN EDUCATION

Số 7, Ngõ 68, Trung Kính, Yên Hoà, Cầu Giấy, Hà Nội

1900633330

www.trangnguyen.edu.vn

www.facebook.com/trangnguyen.education

info@trangnguyen.edu.vn